

SİMİT ve PEYNİR'le "BİLİMİNSANI ÖYKÜLERİ"

**John
James
Audubon**

(1785 - 1831)

Yazan ve Çizen:
Bilgin Ersözülü

Fransa, 1795. 10 yaşındaki John Audubon, bir deniz subayı olan babasına ördek avında eşlik ediyor...

Akşama ziyafet çekeceğiz
oğlum. Hepimizi
tıka basa doyurur bul

Neye bakıyorsun öyle?
Memnun değil misin avdan?

Oh, bizi de çağırırsalar
şu ziyafete keşke!

Ördeğin ne kadar güzel
renkleri olduğunu düşünüyorum
babacığım.

Aklın fikrin yemekte
yine bakıyorum.

Gece...

Haydi John,
yemek hazır!

Ne yapıyorsun sen
yine bakayım?

Hiiiç!
Ördeğin resmini
yaptım. Bakın!

Boş işlerle uğraşma da,
sofraya otur!

Bu kez sanatçı kişilikli
bir biliminsanıyla karşı
karşıyayız anlaşılır.

Aa,
ne güzel çizmiş öyle!

Yıllar geçer. İçindeki doğa sevgisiyle çizim yeteneğini birleştiren John, zamanını çevredeki hayvanları, özellikle de kuşları gözlemlemekle geçirmekte, büyük bir sabırla onların resimlerini yapmaktadır.

Geliyorum anneciğim.

John, in o
ağaçtan,
baban eve
çağırıyor

Eyvah. Azar
işitecek galibai!

Öyle görünüyor.

John, devam ettiği okulda başarısız olur. Aldığı kötü notlar babasını çok kızdırmıştır.

Benim gibi bir gemi kaptanı
olabilmen için elimden geleni yaptım
ama görüyorum ki bu çabam boşunaymış!
Günlerini böyle saçmalıklarla harcamana
daha fazla göz yumamam John.
Seni Amerika'daki çiftliğimize gönderiyorum.
En azından çiftçiliği öğrenir,
oranın işleriyle ilgilenirken
bir meslek sahibi olursun.

Konu kapanmıştır.

Ay, iyi ki benim geçen yılki
karnemi görmedi bu adam.

Ama babacığım!

Ha ha ha!
Çok komiksin Simit.

John James Audubon 17 yaşında Amerika'ya ayak basar. Ancak işler yine babasının umduğu gibi yürümez. Çünkü John Amerika'ya gelirken, içindeki doğa tutkusunu da beraberinde getirmiştir. Yeni Dünya denilen ve o dönemde hâlâ keşfedilmemiş birçok balgesi olan bu kocaman kıta, kuşları gözlemleyip resimlemesi için çok uygun bir yerdir. Bu çöşüz bacaksız diyarda, daha önce hiç görmediği birçok kuş türüyle karşılaşır. Büyük bir hevesle onları gözlemlemeye ve resimlemeye koyulur. Zamanla bu kuşları tanımlamaya ve gruplandırmaya başlayacaktır.

John James Audubon, yalnızca kuşları gözlemleyip resimlemekle yetinmez. Bunları yaparken onların davranış biçimlerini de inceler. Bir gün okluna bir fikir gelir:

Gelin bakalım küçük batağanlar. Bu gümüş teller sizin kimlik kartınız olacak.

Vak vak?

Batağan mı? O da ne?

Ördeğe benzeyen bir kuş türü işte.

İşaretili batağanlar, sürüleriyle birlikte göç ettikten bir yıl sonra aynı göle geri döner. Ayaklarına bağladığı gümüş teller sayesinde Audubon, kuşların göçlerinin belirli noktalar arasında gerçekleştiğini kanıtlamıştır.

Geri döndünüz demek! Hoşgeldiniz dostlarım, hoşgeldiniz!

Bir yıl boyunca sazlıklarda saklanmadıkları ne belli peki?

Aman Simit, saçmalama!

1826. Audubon'un çizdiği ayrıntılı kuş resimleri ve kuş davranışları üzerine yaptığı çalışmalar, artık insanlıkla paylaşılması gereken çok değerli bir bilgi kaynağı haline gelmiştir.

Artık bunları yayımlatmanın bir yolunu bulmalıyım.

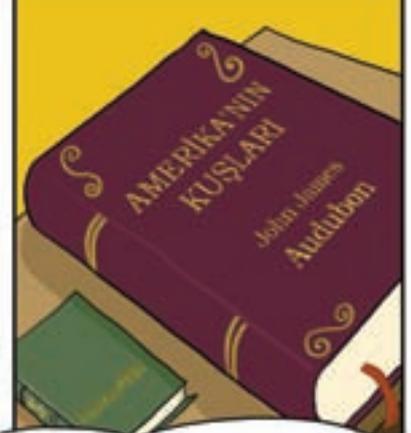
Evet, yayımlatıp babasına göndersin bir kopyasını hemen.

Güzel söyledin bunu bak!

Hah, okulda alamadığı takdirnameyi sonunda aldı işte!

Evet ama bu, derslerimize çalışmadan da başarılı olabileceğimiz anlamına gelmiyor. Hepimiz böyle yetenekli değiliz, unutmal!

John James Audubon'un Kuzey Amerika'daki doğal yaşamı ayrıntılarıyla anlattığı ve akıl almaz bir gerçekçiliğe sahip 1055 tam boy kuş çizimiyle bezediği eseri, 1 metreye 60 santimetre boyutunda dev bir ansiklopedi olarak yayımlanır. Bu çalışma, dönemin tüm doğa bilimcilerinin ilgisini çeker ve büyük takdir toplar.

Audubon, çalışmalarını yaşamının sonuna kadar sürdürür. Kendisini üne kavuşturan eserini 5 ciltlik "Kuşların Yaşam Öyküsü" ve 2 ciltlik "Kuzey Amerika'nın Dört Ayaklı Hayvanları" adlı kitapları izler.

Biraz daha yaşasa, "Türkiye'nin Kedileri" diye bir kitap da yazarmış kesin.

Ha ha ha! Kapağına da seni çizirdi, emin ol!

Bravo James Amca'ya!

Aklım ikinci karedeki kızarmış ördekte benim hâlâ. Şlap!

John James Audubon neredeyse tüm ömrünü doğayı ve hayvanları gözlemleyerek geçirdi. Edindiği bilgileri aklıyla ve yetenekleriyle birleştirerek kendisiyle aynı pansa sahip olmayan insanların hizmetine sunmak için çabaladı ve bunu başardı. Çalışmaları, hızla sanayileşen dünyada doğal hayatın korunmasının gerekliliğine yönelik toplumsal bir duyarlılığın ortaya çıkmasını sağladı. 1905 yılında, ölümünden 54 yıl sonra ABD'de, sayıları hızla tükenen kuşları korumayı amaçlayan bir dernek kuruldu ve bu derneğe onun adı verildi.

